N°. 100. 1847.

BREDASCHE COURANT.

Donderdag 16 December.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, brengen bij deze ten gevolge eener ontvangen missive van den Hoog Ed. Gestr. Heer Kolonel, Plaatselijken Kommandant dezer vesting, in dd. heden, N°. 328, ter kennisse der Ingezetenen en verdere belanghebbenden, dat door de rekruten van het 2e Regiment Artillerie schietoefeningen zullen worden gehouden op Vrijdag den 17. December aanstaande, op de Teteringsche heide of zoogenaamde Kadetten Kamp.

Met aanmaning om het terrein hetwelk door het schieten zal worden bestreken, te vermijden, ten einde ongelukken te voorkomen.

BREDA, den 14. December 1847.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den December.

Bij verschillende, dezer dagen door den Koning genomen besluiten zijn benoemd: de heer *Piscatory* tot gezant bij de koningin van Spanje; de heer *Bacourt* tot gezant bij den koning van Sardinie en gevolmagtigd minister bij de aartshertogin van Parma; de hertog *de Glücksberg* tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij de koningin van Portugal; de baron *de Varennes* tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij den koning van Denemarken; de heer *Pageot* tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, en de hertog *de Bassano* tot minister plenipotentiaris, in welke betrekking hij *ad interim* de zaken der Fransche legatie bij den keurvorst van Hessen zal waarnemen.

— Mejufvrouw *Deluzy-Desportes* heeft een verzoek aan den maarschalk *Sebastiani* ingediend, waarbij zij aanspraak maakt op een legaat van 3000 francs, haar door den hertog *de Praslin* bij uitersten wil toegezegd; op eenige meubelen, geschenken der kinderen van den hertog, welke zich nog onder de berusting van den maarschalk bevinden, en op de teruggave eener som gelds, welke de hertog *de Praslin* voor haar zou beleggen.

— Eergisteren is voor de arrondissements-regtbank der Seine de eisch behandeld, door mevrouw de gravin *Mortier* tegen haren gemaal ingesteld tot interdictie en scheiding van tafel en bed. Deze eisch is ingesteld naar aanleiding van het schrikkelijk tooneel, hetwelk den 7 November heeft plaats gehad, toen de graaf *Mortier* op het punt stond, zijne kinderen en zich-zelven om het leven te brengen. De advocaat van den heer *Mortier* heeft tegen dezen eisch verzet gedaan, en in zijne pleitrede weder eene donkere bladzijde geleverd voor de geschiedenis der leefwijs van de hoogere standen in Frankrijk. Hij betoogde, dat alleen de angst, om zijne kinderen aan de schande te onttrekken, welke het gedrag hunner moeder hen bereidde, den heer *Mortier* tot het wanhopig besluit gebragt heeft, zijne kinderen en daarna zich-zelven het leven te ontnemen. De brief, waarin de graaf *Mortier* dit voornemen aan zijne echtgenoot mededeelt, is ter audientie van de regtbank voorgelezen en heeft eenen smartelijken indruk te weeg gebragt.

— De gerant van den *National* is tot acht maanden gevangenis en 6000 fr. boete veroordeeld.

— In 't begin van Januarij zal de spoorweg van Marseille naar Avignon worden geopend.

— Het Marseillaansche blad *le Sémaphore* deelt in zijn nommer van den 8sten December nadere berigten mede uit Algerie, welke de belangrijke tijding van de onderwerping van *Abd-el-Kader* aan den Keizer van Marokko bevatten. Die berigten, welke met de den 5den dezer uit Algiers vertrokken paketboot *Philippe Auguste* te Marseille aangebragt zouden zijn, luiden aldus:

» *Bou-Hamedi*, wien *Abd-el-Kader* tot den Keizer gezonden had om dezen zijne onderwerping aan te bieden, is in de deïra teruggekeerd, vergezeld van een Marokkaansch gezant. Hij heeft aangekondigd, dat *Abderrhaman* de door den Emir gedane voorstellen afgeslagen en verklaard had, dat hij de onderwerping van *Abd-el-Kader* niet zou aannemen dan onder de uitdrukkelijke voorwaarden, dat deze terstond zijne deïra ontbinden zou, dat de voorname hoofden, die den Emir bijgebleven waren, zich zouden verbinden om hem te verlaten en zich te vestigen op de hun door de Fransche regering of den Keizer van Marokko aan te wijzen plaatsen, en eindelijk dat de Emir zelf zich eene bepaalde verblijfplaats zou kiezen, zonder die te mogen verlaten.

» *Abd-el-Kader*, wiens toestand thans allerhagchelijkst geworden is, zou, naar men verzekert, deze voorwaarden aangenomen en zich eene kleine plaats in de omstreken van Fez tot verblijf gekozen hebben. De deïra van den Emir zou onmiddellijk ontbonden, en in tegenwoordigheid van den Marokkaanschen gezant, volgens het Arabische gebruik, aan zijne paarden de pezen der achterpooten doorgesneden zijn.”

Het verdient opmerking, dat de overige Marseillaansche bladen wel spreken van de aankomst der paketboot *Philippe Auguste*, maar van bovenstaande tijding geen gewag maken; bovendien deelt het Parijsche dagblad *la Presse* berigten mede uit Oran van den 27sten November, welke met die tijding geheel in strijd zijn. In deze berigten uit Oran is geen sprake van onderwerping van *Abd-el-Kader*, maar daarin wordt gemeld, dat de krijgsbewegingen der Marokkaansche legerkorpsen tegen *Abd-el-Kader* een aanvang genomen hadden. De landstreek tusschen Taza en Oudjeda, en tusschen den Riff en de rivier Malouia, was geheel van gedaante veranderd. Twee maanden geleden verwachtte men dagelijks, *Abd-el-Kader*, aan het hoofd der volksstammen van dat gedeelte van Marokko, Taza te zien innemen en naar Fez te zien optrekken, terwijl de Keizer van Marokko, op zijnen troon wankelende, bleef stilzitten. Thans daarentegen was de Emir door die volksstammen verlaten en was door den Keizer een leger van 50,000 man tegen hem afgezonden. Niettemin zou *Abd-el-Kader* den aanval van het Marokkaansche leger rustig afwachten, doch deze houding gaf aanleiding om te veronderstellen, dat de krijgsbewegingen der Marokkanen alleen strekken moeten om de Fransche regering te misleiden, en dat de Keizer den Emir, als een bolwerk van zijn rijk tegen de magt der Franschen, in de streek waar deze zich bevindt wil doen verblijven, of wel dat *Abd-el-Kader* verwacht dat wanneer het tot een treffen komt, een groot deel van het Marokkaansche leger tot hem zal overloopen. Bij het afzenden dezer berigten werd door de stoomboot *Véloce* uit Tanger de tijding aangebragt, dat de Keizer ernstig ziek was en dat dien ten gevolge de krijgsverrigtingen tegen *Abd-el-Kader* geschorst waren.

— Thans is alhier het antwoord bekend geworden, 't welk door den Zwitserschen Landdag is gegeven op de bekende nota, welke van wege het Fransche gouvernement, door den gezant *de Boislecomte*, onlangs is ingediend. Dit zeer belangrijk stuk is niet aan dien gezant gerigt, maar aan den minister *Guizot* zelven. De taal, waarin het is opgesteld, is over het geheel gematigd, doch vooral dan krachtig, wanneer het op de verdediging der regten van den Landdag aankomt. Voor het overige wordt, gelijk algemeen te verwachten was, het aanbod eener bemiddelende tusschenkomst van de hand gewezen, op grond, dat de oorzaken, welke door de groote Mogendheden als aanleiding tot die tusschenkomst worden aangevoerd, niet alleen niet meer aanwezig zijn, maar dat eenige derzelve nooit

hebben bestaan; voorts, dat het beginsel dier tusschenkomst, waarbij de Landdag en het afzonderlijke verbod, als gelijke regten hebbende, op dezelfde lijn worden gesteld, strijdig is met de Bondgenootschappelijke constitutie, dat is namelijk met het verdrag van 1815, en inbreuk maakt op de internationale regten en de onafhankelijkheid van het Zwitsersch Eedgenootschap.

De Landdag treedt vooral in breedvoerige beschouwingen over den aard van den gevoerden strijd, welke ten onregte beschouwd wordt als een burgeroorlog, terwijl dezelve niets geweest is dan het gewapenderhand ten uitvoer leggen der besluiten van dat ligchaam. Voorts wordt betoogd, dat het meerendeel der Zwitsersche bevolking dit heeft begrepen, en daarvan heeft doen blijken door de wijs, waarop zij, zelfs in de overwonnen kantons van het afzonderlijk verbond, Bondstroepen heeft ontvangen; dat allerwege in Zwitserland dat verbond is aangemerkt als een middel, 't welk door de Jesuiten is aangewend, ter bevordering van bijzondere bedoelingen, en uit dien hoofde door bijna alle welgezinden is afgekeurd.

Daarop leest men in het bedoelde antwoord; « Neen, het afzonderlijk verbond was en kan niets anders zijn dan eene oproerige minderheid in Zwitserland. De Zwitsersche kantons zijn geenszins ten aanzien van elkander onafhankelijke en vreemde Staten, even als bij voorbeeld Frankrijk ten aanzien van Groot-Brittanje, maar leden van een en hetzelfde ligchaam, naauw vereenigd door éénen Bondgenootschappelijken band.»

De steller van het bovenstaande antwoord van den Landdag is de heer *Druey*, afgevaardigde van het kanton Waadt.

Den 5 December heeft de heer *von Kaisersfeld*, Oostenrijksch gezant in Zwitserland, de nota van het Oostenrijksche kabinet aan de overheid daar te lande doen toekomen. Deze nota voert de dagteekening van den 30 November uit Bregenz; zij is in dezelfde bewoordingen opgesteld als die, welke de heer *de Boislecomte* heeft aangeboden, en mede in de Fransche taal geschreven. De Oostenrijksche nota verschilt alleen hierin van de Fransche, dat deze is gerigt aan den voorzitter van den Landdag, gene aan het voorzittende kanton.

Men wil hier weten, dat de Koning van Pruissen geweigerd heeft het vraagstuk bestreffende Neufchâtel aan het oordeel van het congres der mogendheden te onderwerpen.

— Het *Journal des Débats* dat gisteren de tijdingen van het uitbarsten van een' opstand in Sicilie van grond ontbloot had verklaard, deelt heden berigten mede uit Napels van den 4den, volgens welke er den 30sten November te Palermo eene groote gisting had geheerscht en men alleen door bezadigdheid en beleid had voorgekomen dat er géen geweldige botsing had plaats gehad tusschen de Napelsche troepen en het volk van Palermo.

De *Constitutionnel* deelt berigten uit Palermo tot den 1sten December mede, met de stoomboot *Vesuvius* aangebragt, volgens welke er toen nog eene groote gissing bestond op geheel Sicilie. Het volk zou, luidens het zeggen, dat wel groote bevestiging zal behoeven, burgerwachten hebben georganiseerd te Messina, Catania en Syracusa, terwijl de troepen in de forten en kasernen waren geweken.

Met de stoomboot *Vesuvius* is te Marseille aangekomen de prins *Leopold*, graaf van Syracuse, broeder van den koning; hij is onmiddellijk naar Parijs vertrokken.

— De berigten uit Madrid gaan tot den 7den December, maar houden weinig bijzonders; de senaat beraadslaagde over het adres; de gedeputeerden hadden geen zitting gehouden. De generaal *Narvaez* had in de eerste kamer dezelfde verklaring nopens de staatkunde van het kabinet gegeven, als hij in de cortes heeft gedaan.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 116,30; 3 pCt. 74,90; Nieuwe 3 pCt. 76,50; Nap. r. 102; Spanje 23½; 3 pCt. 30¼.

ENGELAND.

LONDEN, den 12den December.

In de zitting van het Lagerhuis van Woensdag sloeg de heer *C. Anstey* de tweede lezing voor van de wet tot afschaffing van sommige straffen en boeten welke op de Roomsch-Katholijken drukken, en van sommige bepalingen der wet van 1829. Hevige tegenkanting vond dit wetsontwerp. Nadat een met verwerping gelijk staand mitsel, hetwelk de heer *R. H. Inglis* had voorgeslagen, met 168 tegen 136 stemmen was verworpen, werd de wet ten tweeden male gelezen.

Donderdag verklaarde sir *G. Grey*, in antwoord op eene vraag van den heer *J. O'Connell*, dat de ondersteunende maatregelen voor Ierland nog niet gereed waren, maar dat zij zoo spoedig doenlijk zouden worden ingediend. Vervolgens werden de beraadslagingen voortgezet over de tweede lezing der wet aangaande misdaden in Ierland. Sir *G. Grey* gaf nadere inlichtingen omtrent die wet; de Lord-Luitenant mag het getal politiedienaars naar goedvinden vermeerderen, en is te dien opzigte binnen geene grenzen beperkt; de Regering acht het niet noodig de wet nog gestrenger te maken. De heeren *O'Connell* en *O'Connor* verhieven bij herhaling nog hunne stemmen tegen de wet, maar te vergeefs, dewijl ten slotte met 296 tegen 19 stemmen tot de tweede lezing besloten werd.

In de zitting van Vrijdag vroeg de heer *Inglis*, of het waar was dat graaf *Minto* zich te Rome bevond, en daar met het Pauselijk Hof een verdrag had aangegaan, tot het houden van diplomatieke betrekkingen met de Koningin van Groot-Brittanje. Deze vraag werd door lord *Palmerston* beantwoord; hij zeide dat graaf *Minto* eenige maanden te Rome had doorgebragt, maar in geene officiële betrekking hoegenaamd; hij had geen last om een verdrag aan te gaan, en was op geenerlei wijze bij het Hof van Rome geaccrediteerd. Al verder verklaarde Zijn Lordschap, dat de Raadslieden van H. M. te veel eerbied hadden voor de wet, om daarop eenige inbreuk te maken, en er bestond immers altijd nog twijfel over de wettigheid van het houden van diplomatieke betrekkingen met den Pauselijken Stoel.

Nog verscheiden andere leden voerden het woord; daarna werden al de artikelen aangenomen, met bijna algemeene verwerping van een amendement, door den heer *J. O'Connell* op het eerste artikel voorgeslagen, en door de aanneming van welk amendement de proclamatie van den Lord-Luitenant zich alleen tot die districten zou uitstrekken, in welke de rust thans reeds verstoord was.

Laatstleden Maandag heeft lord *Palmerston* in het Lagerhuis verklaard, dat de Regering mededeelingen had ontvangen, uit welke bleek dat de burgeroorlog in Zwitserland geëindigd was, en dat er dus, terwijl er geene strijdende partijen meer waren, geen questie meer kon zijn van bemiddeling.

— In eene gisteren gehouden zitting van het Lagerhuis heeft sir *C. Wood* medegedeeld, dat de eerste minister *Russell* aanstaanden Maandag weder deel aan de werkzaamheden van het Huis hoopte te kunnen nemen. De behandeling der questie wegens de toelating van Israëliten in het Parlement, die op Donderdag bepaald was, is zoo lang uitgesteld, omdat genoemde eerste Minister dan met meer zekerheid op de daartoe betrekkelijke vragen zou kunnen antwoorden. Het rapport wegens het ontwerp tot fnuiking van misdaden in Ierland is vervolgens gelezen en goedgekeurd.

— Maandag avond heeft te Greenock een zwaarder brand gewoed dan iemand zich herinnerde aldaar ooit te hebben bijgewoond. Vier touwslagerijen, die van de heeren *A. Fough en Sons*, in welke de brand ontstaan was, en die der heeren *Quintin, Leitch en Co.* en *W. O'Connell* zijn, benevens een grooten voorraad van vlas en hennep, geheel vernield.

— Onder de groote werken die in Engeland aan de orde van den dag zijn, mag wel melding gemaakt worden van den grooten tunnel onder Liverpool. Het doel, dat men zich met dezen tunnel, die twee en een kwart mijl lang is, voorsteld, bestaat in de vereeniging van het goederen-depot van Edgenil, met de noorder-dokken. Hij draagt den naam van Victoria-tunnel. Bij de 2000 man werken er aan.

De werkzaamheden zijn op sommige plaatsen niet zonder gevaar, daar zij voor de fundamenten der huizen nadeelig kunnen zijn, die zich soms 50 à 80 voeten boven den grond bevinden, waarop de rails zullen gelegd worden. Deze tunnel gaat voorts onder vier kerken door. De maatschappij tot daarstelling van dezen tunnel, is verpligt om schadeloosstelling te betalen aan de eigenaars van panden, waaronder hij geleid wordt.

— Te Bath had laatstleden Woensdag eene allervreesselijkste gebeurtenis plaats. De vrouw van zekeren *Ridout*, een brouwer, die nu hier dan daar werkt, heeft, terwijl haar man afwezig was, hare vier kinderen, en daarna zich-zelve, met een scheermes van het leven beroofd. Eene arme buurvrouw, die zich verwonderde vrouw *Ridout* niet op den gewonen tijd buiten hare deur te zien komen, zag door het venster der woning, en ontdekte het ontzettend schouwspel der vijf ontzielde ligchamen. Het oudste der jeugdige slagtoffers van dezen moord, die in eene vlaag van krankzinnigheid gepleegd is, was een doofstom jongetje van zes jaren, het jongste een kind van negen maanden. Ongeveer twee maanden geleden was vrouw *Ridout* met hare kinderen naar den waterkant gegaan, om hen en zich-zelve te verdrinken, maar het geschreeuw der kinderen had toen dat oogmerk verijdeld.

— Volgens de laatste berigten uit Noord-Amerika had men eindelijk te Washington de officieuse rapporten van den generaal *Scott*, over zijne krijgsbewegingen in Mexico ontvangen, waarvan men tot dusverre was verstoken gebleven. Daarin komen onder anderen de volgende bijzonderheden voor aangaande den togt van het Amerikaansche leger van Puebla naar de hoofdstad des rijks:

» Na in de steden Vera-Cruz, Perote en Puebla ontoereikende

bezettingen, gelijk wij ten minste vreesden, en vele zieken achtergelaten te hebben, en na tot ons leedwezen, ten gevolge van ons gering getal, genoodzaakt geweest te zijn om Jalapa te ontruimen, zijn wij den 10den Augustus met een leger uit 10,738 manschappen bestaande, uit Puebla vertrokken.

» Aan de gevechten bij Contreras en Cherubusco op 19 en 20 Augustus hebben slechts 8497 man deelgenomen; op den 8sten September bij Molinos del Rey kwamen slechts drie brigaden, met eenige ruiterij en artillerie in het vuur; op den 12den en 13den daaraanvolgende beliep onze sterkte slechts 7180 man, en na in Chapultepec bezetting gelegd te hebben, zijn wij op den 13den met minder dan 6000 man Mexico binnengerukt.

» Sedert onzen intogt in de vallei van Mexico, hebben wij op den 19den en 20sten Augustus 1052 manschappen, zoowel officieren als soldaten verloren; op den 4den September 789, op den 12den, 13den en 14den daaraanvolgende 862, te zamen 2703, waaronder 383 officieren. Evenwel moet men daarbij in aanmerking nemen dat het getal dooden naauwelijks 400 bedraagt.

» Ik verzeker, zegt de generaal een weinig verder in zijn verslag, dan in elk der genoemde gevechten ons leger tegen eene bijna vier maal zoo groote magt heeft te strijden gehad. Onze troepen hebben de Mexicanen, welke in den beginne 30,000 man sterk, in de geduchtste stellingen geplaatst, achter verschansingen verscholen, of door de ligging van het terrein beschermd waren, bij elke gelegenheid, en in het gezigt van hunne eigene hoofdstad geslagen. Zij hebben hun een verlies van omstreeks 7000 dooden en gekwetsten toegebragt, 3300 krijgsgevangenen gemaakt, voor een zevende gedeelte uit officieren bestaande, waaronder dertien generaals en drie geweezen presidenten van het gemeenebest opgemerkt werden; voorts hebben zij hun ruim twintig vaandels, honderd twee en dertig stukken geschut, twintig duizend geweren, en een grooten voorraad van krijgsbehoeften ontnomen."

Aan het slot van zijn rapport, waarvan intusschen de dagteekening niet vermeld wordt, geeft de generaal *Scott* te kennen, dat hij van plan was om de steden Atlexco, Toluca en zelfs Orizaba te bezetten, maar dat hij geene verdere togten ondernemen zou voordat hij nieuwe versterkingen ontvangen had en aangaande de bedoelingen der regering dienaangaande ingelicht wezen zou. Men weet uit de vroeger ontvangen berigten dat de generaal *Scott* reeds gedeeltelijk aan deze zijne voornemens gevolg heeft gegeven.

BELGIË.

BRUSSEL, den 14den December.

De kamer der vertegenwoordigers heeft gisteren de algemeene beraadslaging over het budget van de binnenlandsche zaken geopend.

— In de zaak van *Van der Plas*, zijn ongeveer 200 getuigen gehoord; de bewijzen zijner schuld zijn menigvuldig; niettemin volhardt hij bij zijne ontkenning. De vrouw van *Rosseel* en hare dienstmaagd zijn op vrije voeten gesteld; de vrouw wil zich naar Holland begeven; het afscheid tusschen de echtgenooten is treffend geweest; *Rosseel* toont thans veel berouw en is neergedrukt.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den December.

Ll. Zaturdag avond is op het plein voor het gebouw der Koninklijke Militaire Akademie het vuurwerk afgestoken, dat uit hoofde van het ongunstig weder op 's Konings verjaardag uitgesteld was. Eene groote menigte was op het plein en in de omgevende gebouwen verzameld, om de met der daad prachtige vertooning te aanschouwen. Vooral onderscheidden zich van de verschillende stukken, het eerste, waar men in heldere kleuren het *leve de Koning!* las, en het laatste stuk, zijnde eene prachtige decoratie, voorstellende een tempel, waarin het beeld des Konings, beide stukken versierd met bouquetten, zwermpotten, batterijen en Romeinsche kaarsen.

— Uit 's Hage schrijft men van den 13den:

» Gisteren heeft in het nieuwe gebouw der manège het aangekondigde militaire feest ter viering van 's Konings verjaardag plaats gehad. De manège was smaakvol als circus ingerigt. Zij prijkte van binnen met een aantal nationale en andere vlaggen. Over den ingang had men eene trophée opgerigt, waaronder 's Konings borstbeeld op een voetstuk geplaatst was. Met het *Wilhelmus* door een koor krijgslieden aangeheven, nam de plegtigheid een' aanvang. Daarna hebben de onderofficieren, manschappen en kweekelingen van de onderscheidene troepen der bezetting assaut gehouden, en onderscheidene krijgsbewegingen, zoo met stok als met degen, sabel, karabijn en geweer, met de grootste vlugheid en juistheid uitgevoerd. Vervolgens hadden er allerlei gymnastische oefeningen zoo door infanteristen als kavalleristen en artilleristen plaats, die getuigden van het goed onderrigt, dat de krijgslieden in dat vak in deze residentie erlangen, en van de vaardigheid der onderofficieren en soldaten. Inderdaad strekten de uitgevoerde stukken allezins tot eere van onderwijzers en onderrigten, en de laatstgemelde hebben tot verbazing toe doen zien, hoe verre zij het in een en ander gebragt hebben. Tusschen de twee hoofdafdeelingen van het feest werd er eene prijsuitdeeling gehouden aan de manschappen, die zich gedurende het laatste jaar het meeste hadden onderscheiden. Met het zingen van het volkslied is dit fraaije feest besloten, hetwelk door muzijkstukken, uitgevoerd door de onderscheidene militaire korpsen muzikanten, werd afgewisseld. Eene talrijke menigte, zoo burgers als militairen, woonde het feest bij, en gaf bij herhaling hare bijzondere tevredenheid over de uitgevoerde stukken te kennen."

— Bij Koninklijk besluit van den 14den October 1847, nº. 99, is de eerste luitenant *F. A. Jantke*, dienende bij het bataillon jagers nº. 27, garnizoen houdende in West-Indie, bevorderd tot kapitein bij dat bataillon.

— Uit Tilburg wordt gemeld, dat aan het binnenwerk van het nieuwe paleis aldaar druk wordt gearbeid, zoover het wintersaizoen toelaat. Wanneer dat paleis voltooid zal zijn, hoopt men H. M. de Koningin en de overige leden der Koninklijke Familie aldaar weder dikwijls te zien, welk geluk de ingezetenen van Tilburg niet gehad hebben na den tijd dat het generaal hoofdkwartier aldaar gevestigd was. — Uit de zeepziederij zijn de groote ketels reeds weggenomen, zoodat die fabrijk niet meer in werking komen zal, maar, het gebouw, naar gezegd wordt, tot paardenstal en koetshuis bij Zr. Ms. nieuw paleis zal worden ingerigt.

— Men verneemt dat de aannemer van de Hervormde kerk te Apeldoorn, van wiens geding vroeger is melding gemaakt, thans eene nieuwe vordering tegen de erfgenamen van Z. M. den Graaf *van Nassau* heeft ingesteld, tot uitbetaling der sommen, besteed aan de vermeerdering van dagloonen en bouwstoffen, welke zijn vereischt geworden, voorts tot schadevergoeding voor eigendunkelijke naasting van materialen. De sommen, deswege geëischt, beloopen omstreeks *ƒ* 81,000, boven en behalve de interessen tegen 6 pCt., en de kosten van het regtsgeding. De Hooge Raad had de vroegere actie strekkende tot *vernietiging van het bestek* afgewezen, zoo mede de reconventionele vordering van de gedaagden wegens te late oplevering en verbeurde boete ad *ƒ* 52,797.08. Voor den eischer treden op mr. *Dirk Donker Curtius* en mr. *Blussé*, en voor de gedaagden mr. *Delprat*. Dit nieuwe geding wekt de meeste belangstelling. Eene van wege de erfgenamen voorgestelde transactie schijnt niet tot stand te zijn gekomen.

— Uit 's Bosch schrijft men van den 11 dezer:

»Door de spoedige aanwas van het water is het polderbestuur van het Boschveld en May in de noodzakelijkheid geweest de sluizen tot behoud der dijken te openen. Die polder, nog geen vierde van een jaar bevrijd, stroomt thans andermaal vol, en mogt het water wassende blijven, hetgeen te vreezen staat, daar de tijdingen van boven was opgeven, dan zal binnen weinig dagen de klinkerweg op Geertruidenberg en Heusden wederom onder het water zijn, en alzoo van de landzijde de gemeenschap met de Hollandsche provinciën andermaal afgebroken wezen. Dit alles zou nimmer behoeven te gebeuren, indien het zoo noodige uitwaterings-kanaal bestond; geene overstrooming zou dan kunnen plaats hebben."

— Uit Leeuwarden wordt van den 11 berigt, dat op eene groote boerenplaats, onder Rauwerd, onder het rundvee de vreesljke longziekte is uitgebroken.

— Te Rotterdam is van Venlo, met de stoomboot *de Maas*, gearriveerd monseigneur *P. M. Francken*, bisschop van Colophon *in partibus infidelium*, administrator-apostolicus van Neêrlands-Oost-Indië, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, enz., vergezeld van de zeer eerwaarde heeren *J. Lynen*, en *A. C. Claessens*, priesters-missionarissen, die zich per stoomboot naar Londen, en verder naar Southampton begeven, om zich naar Alexandrië in te schepen en zoo de reis naar Batavia voort te zetten.

Men meldt uit Antwerpen het volgende:

»Dezer dagen gaf een jong meisje het voorbeeld van eene der zeldzaamste zelfopofferingen, hetwelk niet onvermeld mag gelaten worden. Zie hier hoe zulks door een ooggetuige wordt verhaald: Een arm meisje, van 18 jaren, werd in de fabriek van *Loye* vastgegrepen door eenen draaiboom; zij draaide er driemaal mede rond, telkens gekneld tusschen den boom en de muur, die slechts eene tusschenruimte van één voet oplevert. Zonder de tegenwoordigheid van geest, den moed en de zelfsopoffering van een harer gezellinnen, *Lagrange;* zonder dat kind, hetwelk met de eene hand hare vriendin aan het mechaniek betwistte en met de andere het getouw wegstiet; zonder hare hopelooze aanmoedigingen, want zij begreep het gevaar waaraan zij beiden blootgesteld waren, zouden zij duizendmaal vermorzeld geweest zijn: *schep moed!* riep zij haar toe, *ik zal u niet loslaten; als gij sterft, zal ik mede sterven!* De werklieden waren zoo verschrikt, dat zij niet nader durfden komen, en de meesterknecht moest al zijne magt aanwenden om het wiel stil te krijgen en het ongelukkige meisje te redden. Haar schrik en aandoening was zoo groot, dat zij de stukken vleesch niet zag welke aan den draaiboom vastgehecht bleven. Zij is gelukkig niet verbrijzeld, ofschoon hare wonden en smarten ernstig zijn. Wat hare jonge vriendin betreft, zij meent niets buitengewoons verrigt te hebben en is grootelijks verbaasd wegens de bewondering welke zij gaande maakt."

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 13 December.

TARWE: Poolsche door schaarschheid aan Cons. hooger verkocht; andere soorten ruim prijshoudend, als 128, 129 ℔ bonte Pools. *f* 420; 127 ℔ betere dito *f* 425; 128 ℔ roode Koningsb. *f* 370; 134 ℔ N. Neust. *f* 372; 128 ℔ Oostvr. *f* 280; 127 ℔ N. Vriesche *f* 290; 126 ℔ roode Silezische *f* 380.

ROGGE flaauw; verkocht in Cons.: 116 ℔ Arch. *f* 195; 124, 125 ℔ N. Inl. *f* 215, 218.

GERST zonder handel.

HAVER in één doen: 92 ℔ dikke *f* 140.

BOEKWEIT als voren: 118 ℔ N. Vries. *f* 237; 121 ℔ Groot-Brab. *f* 255.

KOOLZAAD: Carolinerz. 62 P. vl.; Vlaamsch 63 P. vl.; Oostvriesch 61 P. vl.; op 9 Vat, in April 66 P. vl.

LIJNZAAD slap; in veiling: 110, 111, 112 ℔ Petersb. *f* $9\frac{5}{8}$ à $\frac{3}{4}$.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 38; Vlieg. *f* 37; in Mei *f* $36\frac{1}{2}$; Sept. en Oct. *f* $36\frac{1}{4}$.

RAAPKOEKEN *f* 78 á 82. — LIJNKOEKEN *f* 11 à $13\frac{1}{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 14. DECEMBER 1847.

Het Nederl. Mudde Tarwe (Nieuwe)	van *f*	9,25	tot *f*	10,60.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» »	6,50	» »	7,20.
Het dito dito Rogge (Oude)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe) op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe)	» »	6,40	» »	6,65.
Een grof Tarwe brood, van een pond Nederl.			»	0,17.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0.17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	$0,26\frac{1}{2}$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,30.
Een Nederl. pond Tarwe meel			»	0,34.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,17.
Een dito pond Boter			»	0,80.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)		*f* 2,30	tot *f*	2,50.
Het 1000 Elken Telhout			»	2,80.
Het 1000 Doof Hout			»	2,30.
De kar Spaanders			»	2,95.
De » Struiken			»	2,85.
De 100 Mutsaard			»	3,10.

203de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

9e Trekking. No. 17218, *f* 1000.

10e —— No. 9694, *f* 1500; Nos. 19657, 17314, 1995, ieder 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (14 *December*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{3}{4}$; 3 pCt. $66\frac{3}{16}$; 4 pCt. $84\frac{5}{8}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $84\frac{1}{2}$; Handelm. $162\frac{1}{2}$; Spanje Ardoins $14\frac{1}{2}$; dito van 910 p. st. $14\frac{1}{8}$; dito onbep. St. $13\frac{7}{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $24\frac{6}{16}$; Coupons Ardoin $11\frac{1}{8}$; Portugezen te Londen 4 pCt. $22\frac{7}{16}$; Rusland 5 pCt. 104; dito 1828—29 $103\frac{1}{2}$; 4 pCt. bij *Stiegl.* $85\frac{7}{8}$; Oostenr. Metall. 5 pCt. $99\frac{1}{4}$; $2\frac{1}{2}$ pCt. $50\frac{3}{8}$; Louisiana $69\frac{1}{2}$; Brazilie 81.

Advertentiën.

*** Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van mijne dierbare Echtgenoote JOHANNA MARIA JAMEZ, betuig ik hiermede aan allen mijnen hartelijken dank.

BREDA, 14 December 1847. W. A. OUKOOP.

*** Heden beviel voorspoedig van eene *DOCHTER*, Vrouwe H. C. G. BARNAART, Geboren BEKKERS.

BREDA, 12 December 1847.

*** Ter voldoening aan Art. 1082 van het B. W., worden opgeroepen, de bekende en onbekende **SCHULDEISCHERS** in de, onder voorregt van boedelbeschrijving, aanvaarde Nalatenschap van wijlen den Heer FREDERIK PHILIPPUS STERK, in leven Boekhandelaar te *Breda*, en aldaar op den 29. Mei 1847 overleden, om te verschijnen in persoon of bij behoorlijk gevolmagtigde, op *Dingsdag den 28. December* 1847, des voormiddags ten 11 ure, ten Sterfhuize van genoemden Heer STERK, in de Eindstraat, Wijk B, No. 36, te *Breda* voormeld; ten einde aldaar te zien en te hooren afleggen rekening en verantwoording van het beheer over gemelde Nalatenschap tot dat tijdstip gevoerd; de schuldvorderingen, voor zoo veel de voorhandene gelden daartoe kunnen strekken, te zien voldoen; en om voorts te hooren bepalen het tijdstip, waarop, nadat zal hebben plaats gehad de verkoop der roerende en onroerende goederen en de inning der achterstallige batige pretentiën ten behoeve des boedels, de volledige liquidatie deszelven zal kunnen geschieden.

FRANSCHE KOSTSCHOOL, te *Capelle*,

aan den Steenweg van ANTWERPEN op BERGEN-OP-ZOOM.

ONDER DE DIRECTIE VAN

JOSEPH GEERAERTS.

Het onderwijs bevat: De Christelijke leering; de Latijnsche Taal, tot de Philosophie er in begrepen, zoo als in de goede Collegiën; de Fransche Taal, tot de Rhetorica er ook in begrepen; de Vlaamsche of Hollandsche Taal; de Rekenkunde toegepast op den Koophandel; een schoon Engelsch schrift; de Geschied- en Aardrijkskunde; de Mythologie; den Brievenstijl, het Lezen en de Declamatie; het Teekenen en de Muzijk.

*** De Kommissie der Voedingsmiddelen van het 7de Regiment Infanterie, zal op den 20. dezer AANBESTEDEN:

De LEVERANCIE van **VLEESCH, VET** en **SPEK**, voor de Veld-Bataillons van het Regiment alhier in garnizoen.

De hierboven genoemde Aanbesteding zal plaats hebben des middags om 12 uur van gezegden dag, op het Regiments-Bureau in het Statengebouw (alwaar van heden af aan, van des morgens 10 tot 12 uren, de Voorwaarden zullen ter lezing liggen). Dien ten gevolge worden de belanghebbenden uitgenoodigd, hunne Inschrijvings-Billetten gecacheteerd, $\frac{1}{4}$ uur voor *deze* Aanbesteding, op gezegd Bureau te willen bezorgen.

BREDA, den 15. December 1847.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Breda*, zullen op *Maandag den 27. December* 1847, des middags te *twaalf ure*, ten Stadhuize aldaar, aan den minstdoende, volgens in te leveren gezegelde Biljetten van Inschrijving, in het openbaar

AANBESTEDEN:

Het ONDERHOUD van Stads Gebouwen, Kazernen, Stallen, Bruggen, Havenmuren, Beschoeijingen, Watertrappen, Pompen, Riolen, Sluizen, Straten, Wegen en verdere aangelegenheden, gedurende den Jare 1848, volgens *Tarief*, onder presentatie van percentsgewijze korting.

De Konditiën van Aanbesteding liggen dagelijks, uitgenomen op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren ter lezing op Stads-Secretarij, en nader onderrigt is te bekomen bij den Stads-Architect A. J. F. CUIJPERS.

BREDA, den 9. December 1847.

Ter ordonnantie van Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

*** De Raad van Administratie der Koninklijke Militaire Akademie, zal, op *Maandag den 20. December* 1847, des middags ten 12 ure, publiek VERPACHTEN:

Het **WEGHALEN** van den **MEST** der Paarden van de Akademie en van de Rijschool, gedurende het jaar 1848.

De Voorwaarden dezer Verpachting liggen ter lezing op het Bureau van den kapitein-kwartiermeester, alwaar tevens eene Bus geplaatst is, waarin de op zegel geschrevene billetten van inschrijving, tot des morgens *elf ure* van den dag der Verpachting, kunnen gestoken worden.

Publieke Verkooping van Paarden.

De Notaris C. N. W. VAN MENS, residerende te *Zundert*, zal, op *Woensdag den 22. December* 1847, ten Huize van J. KERSTENS, in *den Anker*, onder *Zundert*, des morgens ten 1 uur, publiek VERKOOPEN:

Eene Zwarte MERRIE, oud twaalf jaren.
Een Schimmel RUINPAARD, oud zes jaren.
Een Vos RUINPAARD, oud $3\frac{1}{2}$ jaar (*ras-paard.*)

*** Op *Vrijdag* 17 *December* 1847, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van den Heer J. G. SPRENGERS, op de Groote Markt te *Breda*, **PUBLIEKE VERKOOPING**, van eene zeer schoone en zeldzame Verzameling BLOEMEN voor den open Grond, de Oranjerie en Broeikas, alsmede zeer veel schoone STRUIK- en HEESTERGEWASSEN.

Alles twee uren vóór de Verkooping te zien.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is verkrijgbaar:

BREDASCHE ALMANAK,

VOOR HET JAAR ONZES HEEREN JEZUS CHRISTUS,

1848.

Voorzien van een Naamregister van Administrative, Finantiële en Justitiële Ambtenaren, Maatschappijen en Leden der Collegiën in de Stad en het Arrondissement *Breda*. Voorts eene opgave der Kermissen, Jaar-, Paarden- en Beestenmarkten, den Op- en Ondergang van Zon en Maan, de Eclipsen, enz. Het varen der Beurtschepen en Marktschuiten, het rijden der Diligences, de aankomst en het vertrek der Vrachtkarren, Boden, enz., enz.

Prijs: Enkele 10 Cents, Dubbele 20 Cents, idem op best papier 25 Cents.

Bij Bovengemelde is tevens gelegenheid tot het abonneren voor het lezen der BOEKWERKEN in hunne

Nederduitsche en Fransche Leesbibliotheek,

bestaande uit ruim vijf duizend Boekdeelen.

De Voorwaarden zijn: Voor 14 dagen 50 Cent, eene maand *f* 1,00, 3 maanden *f* 2,75, 6 maanden *f* 5,00, een jaar *f* 9,00. Een en ander breedvoerig in den Catalogus der Bibliotheek vermeld.

Te BREDA, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.